

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет філології та журналістики
Кафедра історії та культури української мови

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

**УКРАЇНСЬКИЙ ПРАВОПИС:
ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ**

для здобувачів вищої освіти всіх спеціальностей

ВНУ імені Лесі Українки

освітнього рівня бакалавр

Силабус вибіркової навчальної дисципліни «Український правопис: історія і сучасність» для здобувачів вищої освіти всіх спеціальностей ВНУ імені Лесі Українки освітнього рівня бакалавр.

Розробник: Приходько Н. С., кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри історії та культури української мови.

Силабус вибіркової навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри історії та культури української мови

Протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри:

Богдан С. К.

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	для здобувачів вищої освіти всіх спеціальностей Бакалавр	Нормативна
Кількість годин / кредитів 90/3		Рік навчання 4-й
		Семестр 8-й
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції 14 год
		Практичні 20 год.
		Самостійна робота 50 год.
		Консультації 6 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		українська

II. Інформація про викладача

Приходько Наталія Степанівна

Науковий ступінь – кандидат філологічних наук

Посада – старший викладач кафедри історії та культури української мови

Контактна інформація: мобільний телефон (095) 3161041, ел. пошта prychodko.natalia@vnu.edu.ua

Дні занять: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є становлення сучасної правописної системи.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Мета викладання навчальної дисципліни «Український правопис: історія і сучасність» – формування уявлень про .

Основні завдання вивчення навчальної дисципліни «Український правопис: історія і сучасність» – ознайомлення з правописною системою початку XIX-XX ст.; з'ясування становлення пунктуаційної системи; висвітлювання історія виникнення розділових знаків; правописні системи різних років; правописна система української діаспори; зміни у правописі 2019 року.

3. Результати навчання (компетентності).

Загальні компетентності:

Здатність спілкуватися українською мовою (усно та письмово) на професійному рівні.

Здатність діяти як відповідальний громадянин, зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства.

Здатність працювати в команді та автономно, здатність бути критичним і самокритичним.

Здатність діяти відповідно до етичних норм і принципів, норм суспільної моралі; відповідно до професійної етики; дотримуватися правил академічної доброчесності.

Здатність учитися, здобувати знання, застосовувати їх у практичних ситуаціях; здатність до абстрактного мислення, аналізу й синтезу.

Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

Здатність до надання консультацій з дотримання норм сучасної української літературної мови та культури мовлення.

4. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Тема 1. Періоди становлення українського правопису	8		2	5	1	ДС / 4
Тема 2. Роль І. Огієнка у становленні української правописної традиції	8	2		5	1	ІРС
Тема 3. Принципи українського правопису	9	2	2	5		ДС, ТЗ / 4
Тема 4. Українські правописи 1921 і 1928 років	9	2	2	5		РМГ / 4
Тема 5. Новий академічний правопис 1945 року	9	2	2	4	1	ДС / 4
Тема 6. Правописна система 1960 року	7		2	4	1	ДС / 4
Тема 7. Правописна система української діаспори	8	2	2	4		РМГ, ДС / 4
Тема 8. «Український правопис» видання 1990 року і його вплив на хід мовно-правописних суперечок	11	2	2	6	1	ІРС / 4
Тема 9. Правописні системи незалежної України	6		2	4		ІРС, ТЗ / 4
Тема 10. Зміни у правописі 2019 року	15	2	4	8	1	ДС, ТЗ / 8
Модульна контрольна робота						60
Всього годин / Балів	90	14	20	50	6	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТЗ – творче завдання, РЗ/К – розв'язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах,

МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Правописи М. Смотрицького, І. Котляревського, О. Павловського, М. Максимовича	8
2	Кулішівка і Драгоманівка	5
3	Правописна боротьба в Галичині	2
4	Грінченківка, київський правопис 1908 року	5
5	Правописна система проф. Ів. Огієнка 1918-1919 років	4
6	Скрипниківка	2
7	Історія літери г	2
8	Український правопис 1993 року	4
9	Проекти правописів 1999, 2003 і 2008 років	6
10	Сучасний правопис іншомовних слів	4
11	Сучасний правопис складних слів	6
	Разом	50

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Здобувачі освіти зобов'язані відвідувати аудиторні заняття відповідно до розкладу. Консультації в позааудиторний час відбуваються щовівторка (15:00–16:00, каб. 304). Готуватися до практичних занять та модульної контрольної роботи потрібно за джерелами, рекомендованими до кожного заняття.

Усі завдання належить виконувати у визначений викладачем час. Письмові – оформляти відповідно до вимог щодо такого виду робіт.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою і складається із суми балів за поточний контроль знань (максимум 40 балів) і балів за підсумковий контроль – 60 балів. Поточне оцінювання відбувається на кожному практичному занятті.

Поточний контроль проводиться у вигляді усного або письмового опитування. Максимальна кількість балів, які може набрати здобувач освіти, – 40.

Проміжний контроль (модульна контрольна робота). Модульна контрольна робота складається з тестової частини. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за модульну контрольну роботу, – 60 балів.

Політика щодо академічної доброчесності. Жодні форми порушення академічної доброчесності (недбайливе цитування, присвоєння чужих ідей чи робіт, плагіат, псевдоавторство, неповажне ставлення до учасників освітнього процесу тощо) недопустимі. У разі таких дій – адекватна реакція відповідно до [Кодексу академічної доброчесності](#).

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Виконання усіх форм робіт, які підлягають оцінюванню, відбувається в строго визначені розкладом терміни. Пропущені з поважних причин теми чи заняття можуть бути відпрацьовані під час консультацій.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль – залік. Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за результатами поточного й модульного контролю.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажання підвищити рейтинг здобувач освіти складає залік в усній формі. Максимальна оцінка за залік – 60 балів.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VII. Рекомендована література

Історія українського правопису XVI-XX століття : хрестоматія / упоряд.: В. В. Німчук, Н. В. Пуряєва. Київ : Наук. думка, 2004. 581 с.

Кліщевнікова О. Історія і сучасні тенденції вироблення норм українського правопису. URL : <http://dspace.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/28412/1/50-55.pdf>.

Мирошніченко Д. Є., Плоха В. Л. Етапи становлення українського правопису. *Збірник наукових праць ДонНАБА*. Вип. № 3. 2016 (4). С. 37-41.

Найголовніші правила українського правопису 1921. URL : https://shron2.chtyvo.org.ua/Krymskyi_Ahatanhel/Naiholovnishy_pravyla_ukrains_koho_pravopysu.pdf?

Німчук В. Переднє слово. *Історія українського правопису: XVI-XX століття* : хрестоматія. Київ : Наукова думка, 2004. URL : <http://litopys.org.ua/rizne/nimch.htm>.

Німчук В. Проблеми українського правопису в XX-XXI ст. ст. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський державний педагогічний університет, інформаційно-видавничий відділ, 2002. 116 с.

Німчук В.В. Проблеми українського правопису XX-початку XXI ст. ст. Київ, 2002. 112 с.

Німчук В. Сучасні проблеми українського правопису. *Літературна Україна*. 11 січня. 2001. URL : <https://r2u.org.ua/node/123>.

Новий український правопис в ілюстраціях. Правила – легко та швидко. / упоряд. М. В. Коновалова. Харків : ВГ «Основа», 2021. 143 с.

Огієнко І. Історія української літературної мови / упоряд., авт. іст.-біогр. нарису та приміт. М. С. Тимошик. Київ : Наша культура і наука, 2001. 440 с. URL : <http://litopys.org.ua/ohukr/ohu.htm>.

Український правопис. Видання перше. Держ. вид-во України, 1929. 103 с. URL: https://docs.google.com/file/d/0Bx3rm-9lOt18T0ZLaWNIN3hrUzA/edit?usp=drive_web&pli=1.

Український правопис. Харків : Рад. шк., 1933. 95 с. URL : https://docs.google.com/file/d/0Bx3rm-9lOt18SHBTeGxVeDN1T2c/edit?usp=drive_web&pli=1.

Український правопис. Київ : Укр. держ. вид-во, 1945. 179 с. URL : <https://docs.google.com/file/d/0Bx3rm-9lOt18OEpjWHB0UFNpRm8/edit?pli=1>.

Український правопис. 4-є видання, виправлене й доповнене. Київ : Наук. думка, 1993. 170 с.

Український правопис. Київ : Наук. думка, 2010. 286 с.

Український правопис. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/%202019.pdf>.

Фаріон І. Правопис – корсет мови? Український правопис як культурно-політичний вибір Львів : Монастир Свято-Іванівська Лавра; Свічадо, 2004. 115 с.